

وزارت صحت عامه
ریاست عمومی وقایه و کنترل امراض
ریاست مراقبت های صحی اولیه
آمریت صحت روانی و سو استفاده مواد

رهنمود حمایت های روانی- اجتماعی تیم سیار در حالات اضطراری

دیپارتمنت صحت روانی و سوء استفاده مواد

سال 1398

اهداف :

مشکلات ناشی از مصایب انسانی و افات طبیعی سبب می‌گردد تا افراد آسیب دیده از لحاظ روانی و روانی- اجتماعی متاثر گردند . تاثیرات روانی و اجتماعی حالات اضطرار میتواند کوتاه مدت یا دراز مدت باشد اما آنچه اهمیت دارد اینست که اگر مداخله صورت نگیرد بتدریج مکانیزم های سازشی مردم را متاثر ساخته که بالنوبه سلامتی افراد و خانواده ها و حتی جوامع را برهم زده و انها را در مقابل انواع اختلالات روانی آسیب پذیر میسازد .

ازین جهت کوشش میشود تا در همچو واقعات مداخلات مقدم و بموقع صورت گرفته تا در آینده دور و یا نزدیک از آسیب های بیشتر جلوگیری صورت بگیرد و افراد بتوانند در پهلوی اینکه از اختلالات روانی پیشگیری میشوند در جریان حالات اضطرار حمایت های لازم را دریافت نموده و توانمندی خویشرا در مقابله بامشکلات پیش آمده به تمرین بگیرند و با استفاده از منابع خود بر مشکلات فایق آیند

یکی از راهبرد های موثر و کوتاه عبارت از مداخلات عاجل روانی مانند کمک های اولیه و یا مشاوره در حالات اضطراری است که میتواند پاسخ بموقع برای انواع مختلف نیاز ها در حالات اضطرار فراهم نماید

اما از انجائیکه کدام رهنمودی مشخص برای عرضه این خدمات توسط تیم سیار وجود نداشت اکثرا در ساحه دیده میشد که کارمندان بصورت انفرادی عمل نمایند و یا مداخلات بشکل سنتزدر ان عرضه ننمایند، بنا برای تامین کیفیت و سنتزدر سازی خدمات روانی در حالات اضطرار ضرورت به داشتن یک رهنمود بود که تیم سیار را که برای کمک به یک ساحه مثل مکتب یا قریه رفته اند یاری برساند تا از کدام مراحل بگذرند تا نتیجه طلب را بدست آورده و بشکل هماهنگ و موثر عمل نمایند

اساسات کاری:

1. تیم سیار باید کوشش کند تا روند عادی زندگی یا برنامه روزمره مستفیدین را متضرر نسازد
2. تیم باید وظایف را بین هم تقسیم نموده و در صورت نیاز بین هم رجعت دهی نمایند
3. کوشش شود فضای محرمیت و رازداری تا حد امکان رعایت گردد
4. اطمینان حاصل شود تا مستفیدین جهت دریافت خدمات رضایت آگاهانه داشته و با ان موافق میباشند
5. هماهنگی در طول روند عرضه خدمات در نظر گرفته شده و از تطبیق سلیقه های انفرادی جلوگیری شود

کی میتواند از این رهنمود استفاده نماید؟

تمام موسسات دولتی و غیر دولتی که حمایت های روانی - اجتماعی در حالات اضطرار را از طریق تیم های سیار عرضه مینمایند میتواند از این رهنمود استفاده نمایند. و منحیث یک راهبرد قدمه های ذیل یکی پی دیگر را عملی نمایند تا مطمئن شوند که خدمات مورد نیاز و با کیفیت بشکل سنتزدر ان برای تمام متضررین رسانیده شده برای رسیدن به این مرام کارمندان نیاز دارند مراحل مختلف را عبور نمایند که قرار ذیل اند:

1. مسوول تیم/هماهنگ کننده/ خود و اعضای تیم خود را بشمول اهداف کاری و تاثیرات مداخله به مسوولین محل معرفی نموده و روند کاری خویشرا به انها توضیح میدهد طوریکه مطمئن شوند موضوعات توسط انها کاملا درست فهمیده شده است
2. در قدم دوم تیم حمایتی با گروه آسیب دیده ملاقات نموده (دسته جمعی یا گروهی و انفرادی نظر به ضرورت) با انها معرفی شده و اهداف کارتان را به انها نیز بیان میکند و ضمنا ارزیابی وضعیت صحی روانی انها را با استفاده از چک لیست از قبل تهیه شده اجرا مینمایند (چک لیست شماره 1)
3. سپس با در نظر داشت نیاز ها و شدت آسیب ها از طریق مجلس کوتاهی اعضای تیم سیار با هم پلان کاری خویشرا تهیه نموده و قبل از تطبیق ان انرا بصورت بسیار واضح به مسوولین محلی بیان نموده و بعد از مشخص نمودن نوع

- خدمات ، ساعات کار و روز های فعالیت (دوام مداخله) را تخمین و تعیین مینمایند و موافقت و همکاری آنها را برای تطبیق آن اخذ مینمایند.
4. بعدا متضررین را نظر به نوع اسباب و شدت مشکلات بشکل گروپی یا انفرادی نظر به ضرورت ملاقات نموده و جلسات خویشرا راه اندازی مینمایند
  5. قبل از آغاز هر جلسه خود و موقف وظیفوی خویش را به معرفی گرفته و اهداف و دوام و تکرر جلسه را بصورت بسیار واضح به مستفیدین بیان مینمایند
  6. در صورتیکه ناراحتی های شدید و یا به کمک های طبی روانی و یا غیره ضرورت باشند فوراً آنها را به داکتر تیم راجع مینماید
  7. همراى متضررین مداخلات حمایت های روانی اجتماعی شامل کمک های اولیه روانی- و مشاوره روانی-اجتماعی حالات اضطراب و حساس به خشونت های جنسیتی ، ایجاد محل دوستانه برای اطفال (معه وسایل مورد ضرورت) و خدمات طبی روانی را بشکل جداگانه و یا بصورت مختلط نظر به شرایط عرضه مینمایند
  8. در صورتیکه بعضی از متضررین به خدمات مشاوره حساس به خشونت مبتنی بر جندر نیاز داشته باشد او را به عضو تیم که درین مورد آموزش دیده راجع مینماید
  9. هر کارمند از جریان کار های خود روزانه گزارش تحریری کوتاه آماده نموده و به سر گروه قبل از ترک محل و یا اختتام ساعت کاری از قبل تعیین شده تسلیم میدارد
  10. سر گروه گزارش های روزانه اعضا را جمع اوری و توجید نموده آنها را الی ختم معیاد مداخلات (یک یا چند روز) نزد خود نگه میدارد تا گزارش مجموعی را تهیه نماید و اما بخاطر باشد که در صورتیکه مراجع بالا طالب گزارش های فوری و روزانه باشند با آنها نتایج مقطعی کار گروپ را شریک میسازد
  11. مشکلات پیش آمده در جریان ماموریت گروپ بسیار در تفاهم با اداره محل یا منطقه حل گردد اگر مشکل به حدی بزرگ بود که باید مراجع بالا در جریان قرار بگیرند باید تیم لیدر مقامات بالا تر از خود را که مسوولیت مستقیم درین ماموریت دارند در جریان قرار بدهند مانند نبود جای کار و یا مشکلات ترانسپورتی و مخالفت بعضی ها با خدمات

ساختار تیم :

1. راهنمای تیم (1 تن) از بین اعضای تیم نظر به مهارت و مدیریت تعیین میگردد
2. مشاور روانی اجتماعی کاهلان (یک یا دو تن خانم) در حالات استثنایی بیشتر از آن که حد اقل یک تن آنان آموزش های مشاوره حساس به خشونت های مبتنی بر جندر را نیز آموزش دیده باشد
3. مشاور روانی اجتماعی کاهلان (یک یا دو تن نکور) در حالات استثنایی بیشتر از آن
4. مشاور روانی اجتماعی که آموزش و تجربه کار با اطفال ونوجوانان را داشته باشد (1-2)
5. درصورت امکان روانشناس کلینکی (1 تن)
6. متخصص طب روانی/ یا داکتر عمومی که آموزش صحت روانی را گرفته باشد (1 تن) یا در حالات استثنایی بیشتر از آن که در عین زمان مقداری ادویه آرام بخش، ضد درد و ضد افسردگی را با اله فشار و ستاتسکوپ با خود داشته باشد

ارزیابی (ضمیمه شماره 1)

ارزیابی توسط سوالنامه که به منظور شناسایی نیاز های روانی افراد در حالات اضطرار انکشاف یافته صورت میگیرد این سوالنامه از طرف خود افراد در صورتیکه دارای سواد بوده خانه پری گردد یا در غیر ان توسط کارمندان صحت بصورت افرادی و یا گروهی (نظر به شرایط) به انها بیان شده و پاسخ انها یاداشت و ثبت میگردد

نخست از همه سه دسته سوالات را بالترتیب از متضررین پرسان نموده نظر به جوابات انها در گروه های مربوطه رهنمایی و هدایت نمائید

A. این دسته سوالات عکس العمل های صدمه روانی را ارزیابی مینماید

1. آیا شما واقعه را به چشم سر دیده و یا شاهد ان بوده اید؟
2. آیا عکس العمل تان در وقت حادثه ترس فوق العاده شدید و یا وحشت بوده؟
3. آیا از زمان وقوع حادثه جریان ان به فکر و یا خواب تان مکرر زنده و تکرار میشود؟
4. آیا از بخاطر آوردن جزئیات و یا بخشی از حادثه جسما و ذهننا ناراحت میشوید؟

در صورتیکه تمام سوالات بلی باشد شخص را مسوول صدمه روانی معرفی نمائید در غیر ان در تیم حمایت های روانی اجتماعی تنظیم نمائید

B. این سوالات مشکلات و مریضی های روانی قبل از حادثه را ارزیابی مینماید

1. آیا شما قبل از مواجه شدن به حادثه مشکل / مریضی روانی داشتید؟
2. آیا مشکل / مریضی گذشته شما بیشتر از یک ماه یا بیشتر از ان وجود داشته؟
3. آیا مشکل / مریضی گذشته شما بحدی بوده که در کار های روز مره تان پسمان شوید؟
4. آیا مشکل / مریضی گذشته شما بعد از حادثه شدید یا بیشتر شده ؟
5. آیا بعد از حادثه دچار درد، مشکلات هضمی و یا سایر شکایات جسمی شده اید؟

در صورتیکه اکثر جوابات بلی باشد باید به مشاور روانی-اجتماعی یا داکتر در تیم رجعت داده شود در غیر ان به گروه حمایت های روانی حالت اضطرار معرفی گردد

C. این سوالات عکس های نارمل مربوط به حادثه را ارزیابی مینماید که نیاز به حمایت های روانی اجتماعی دارند

1. آیا حادثه شما را بصورت مستقیم یا غیر مستقیم ترسانیده است؟
2. آیا شما هنوز هم در بیم هستید که اینجا مصوون نخواهد بود؟
3. آیا حادثه توانمندی های شما را کاهش داده و نمیتوانید درست فکر کنید؟
4. آیا شما ضرورت به کمک یا حمایت های روانی - اجتماعی احساس میکنید؟

در صورتیکه اکثریت سوالات بلی باشد شخص را به گروه حمایت های روانی-اجتماعی معرفی نمائید

انائیکه اکثریت پاسخ های شان به هر سه دسته از سوالات منفی است میتوانند بکار خود ادامه بدهند و نیازی نیست در گروه های مشاوره و یا تداوی معرفی شوند مگر اینکه خود شان چنین تقاضای را داشته باشند

فارم راپوردهی انفرادی اعضای تیم :

هر عضو تیم سیار قبل از ترک محل این معلومات را با تیم لیدر خویش بعد از خاتمه پری مکمل تسلیم مینماید

اسم و حرفه کارمند: محلی که در آن مداخله صورت گرفته

تاریخ: ساعت کاری: از الی

تعداد افرادی که با آنها کار صورت گرفته : ذکور اناث جمله

گروه های سنی :

نوع مشکلات / پرابلمهای موجود:

نوعیت مداخله ایکه صورت گرفته:

تعداد رجعت داده شدگان:

دلیل رجعت دهی:

امضا شخص مسوول